

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

120 Orizae satio vicinis populis noxia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

116 Dicta verò scribentium † opinio, quòd
 scilicet, iudex laicus supplere possit Judi-
 cis ecclesiastici negligentiam, rocedit in
 causis misti fori tantum: in quibus, cum
 sit locus præventioni, ecclesiastico iudice
 negligente, poterit laicus prævenire, & in
 his terminis procedunt allegata per An-
 char. *conf.* 196. *alijs* 112. *nu.* 67. & 68. &
 aliorum, qui pro eadem opinione scripse-
 runt; sed hoc casu non versamur in crimi-
 ne misti fori: quia seminare oriza non est
 de genere prohibitorum, cum ut testatur
 Plin. *lib.* 18. *cap.* 7. & *lib.* 22. *c.* 25. in Italia
 maxima esset copia, & Theophrast. quod
 sua ætate peregrinum, & illius semen ex In-
 117 dia illatum fuerat, nullibique † jure illius
 latio prohibita reperitur, idè sub causis
 misti fori connumerari non potest. *Surd.* 120
in dict. conf. 301. *nu.* 90. *vers.* & non est ve-
 rum, *tom.* 3.

Unde Judices seculares eorum facem
 in alienam messem imponere non debent,
 sed ad iudicem ecclesiasticum superiorem
 videlicet, Metropolitanum, Nuncium,
 vel Legatum, aut etiam Papam, si opus
 fuerit, à quo in eventum recusationis si-
 ne legitima causa cogatur inferior, ad
 prohibendum clero ne feminetur oriza,
 recurrere debent, per text. *in cap.* nullus &
 ibi Innoc. *prope fin.* & post alios, quos ci-
 tat Abb. *numer.* 2. *de jur. patron.* & *in cap.*
postquam, numer. 8. *de elect.* Anchar. *eodem*
conf. 196. *numer.* 7. & optimè Navar.
in relect. cap. novit, notat. 6. *nu.* 25 *de iad.*

118 Et in simili † videmus, quòd quo-
 tiescunque prætendunt laici clericos tene-
 ri ad subeundem onera, nempè belli, aut
 aliis de causis, ecclesiarum Prælati, &
 etiam Papa, adiri debent, quorum con-
 sensus, & auctoritas respectivè requiritur,

ut capitulo clericis laicos, §. nos. igitur, de
 immunitat. eccles. in 6. & alijs, de quibus
 supra.

119 Si verò magistratus seculares † eorum
 prohibitione non obstante speciales, &
 particulares licentias seminandi, & co-
 lendi oriza, ut interdum contingere so-
 let, concesserint: tunc & multo magis
 Præsulibus ecclesiasticis easdem licentias
 concedere licebit, cum ipsi sint quibus-
 cumque laicis iudicibus majores, *cap.* 1: *in*
fin. 17. *distinct. cap. quis dubitet*, 96. *distinct.*
 & *Psal.* 81. *ver.* Ego dixi, & ideo: quod mi-
 nori licet, majori illicitum esse non de-
 bet. Hujusmodi tamen facultates parce,
 & non sine gravi & legitima causa laxari
 debent.

120 In hoc negotio † magistratus secu-
 lares cum Prælatis ecclesiasticis communi
 deberent consensu providere, ne in agris
 à civitatibus saltem quatuor milliaria, &
 ab oppidis, & castris mille passuum non
 distantibus, serantur orizæ: quia, cum
 illius natura sit in palustribus, & uliginosis
 locis nasci, & exarescere, ut inquit
 Dioscorides, idque usus comprobet, ne-
 cesse erit, ubi naturaliter intra dictum spa-
 tium palustria non habeantur ductu aquarum,
 quæ ab agricolis peritis in prædia
 derivari, & sulcis claudi solent arte, itagna
 fieri, in quibus illæ aquæ putrescunt,
 aëremque adeò noxium reddunt, ut ex
 agricolis, & operarijs, in hujusmodi orizæ
 opere sese exercentibus, quamplures è vi-
 vis decedant, castraque, oppida, & Civita-
 tes, apud quas seminantur, insalubri coe-
 lo depopulantur, ubi incolarum, & ci-
 vium rara proles, & si, qui nascantur, om-
 nes ante pubertatem intereunt, de quo, &
 ipse de visu, & auditu testari possum, qui

Dddd 3 dum

dum Vicariatus munere fungerem in Episcopatu Vercellensi, & diocesiua visitare, in illius agro plura oppida, & castra depopulata, incolisque spoliata, ac fere derelicta, comperi, & à quamplurimis incolis, & laborantibus præmissa accepi: est enim valde absurdum, ut voracitate quorundam, qui ex semine, & cultura orizæ uberiores fructus percipere prætendunt (licet Dei iudicio quandoque decocti, & fugitivi recedunt) oppida, & castra devastentur, & propterea, ut homines pereant, † cum hominum gratia omnia sint constituta, §. *in pecudum in fin. ff. de usur. & Bart. in l. 1. numer. 1. ff. de stat. hom.*

122 Homo enim † est dignissima creaturatum l. *justissima* juncta, gloss. *in ver. dignitatem, de edil. edict.* Ideo formavit illum Deus ad imaginem suam *Genes. 1. & c. 2. de homicid. l. si quis in metallum. C. de pœnis* cum pluribus alijs per *Cepoll. in dicta l. justissime alleg. Matth. de Afflict. in constitut. Regni, lib. 2. rubr. 67. de Sacram. præst. bajul. §. de Burgensatibus, numer. 12.* Unde Ovid.

Pronaque cum spectent animalia cœtera terram,

Os hominum sublime dedit, cœlumque videre.

Iussit, & erectos ad sidera tollere vultus.

Et Virgilius:

Igneus est illu vigor, & cœlestis origo.

123 Propterea homini † omnia subijciuntur. *Genes. capit. 1. & Psalm. 8. vers. omnia subiecisti.* Nam ipse est compendium omnium rerum, quæ à summo opifice creatæ fuere: viderat enim ille supremus artifex, omnia frustra fuisse creata, nisi illis norma daretur, & finis, ad quem

res illæ, & universa mundi machina creata fuerat. Ideo fecit Deus hominẽ, tanquam normam omnium rerum, ad cuius finem omnia disponerentur, *ut in §. in pecudum, & ibi etiam gloss. iussit. de ver. devis. Lud. Gomel. in §. superest, num. 13. circa fin. iussit. de action. & cum hominis vita res sit inæstimabilis l. fin. C. de ijs qui dejecer. vel effud. Matth. de Afflict. super constit. Regni, lib. 1. de clandest. homicid. §. si damna, nu. 11.* illius maxime est habenda ratio. Ideo Principes, & magistratus minimè indulgere debent privatæ paucorum utilitati ortans seminantium in totius universitatis præjudicium,

125 Nam † prius debent Reipublicæ, quam singulorum utilitatem, & commodum præ oculis habere, cum publica utilitas privatæ sit præferenda, *c. scias frater, 7. qu. 1. l. pen. C. de primipil. lib. 12. l. pen. ff. de priv. vil. cred. & Bart. in auth. de hered. & salcid. num. 4.* Quare ad salutem corporum tuendam de aeris statu, & optima ejus qualitate conservanda impense est invigilandum: nam toti † in aere versamur, & vitam in eo ducimus, ita quodd sine haulu spiritus ultra horas septem, sine cibo, ultra totidẽ dies vita non durat. *Macrobius in som. scip. lib. 1. c. 6. circa fin. & qui ut experientia monet, si gravis sit, & corruptione obnoxius, quod maximè fit ex gravi stagnorum, lacunarumque efflatu, ut exhalatione innumeris morbis mortales inficiat, & extremum vita diem appropere, Unde verius.*

Si cupis incolamem vitam traducere, cœlum

Effuge corruptum nebulis, nidore, lacunã. Quodque movet madidus morbofis a frigus auris.

Hiuc